



Patrimonium
thuis in wonen

Toezichtsvisie



thuis in wonen

Christelijke Woonstichting Patrimonium

Richel 4 8321 RX Urk
Postbus 116 8320 AC Urk
Telefoon 0527 68 17 05
Email info@patrimoniumurk.nl
Website www.patrimoniumurk.nl

Status: goedgekeurd

Datum: 22 mei 2023

Inhoud

| | |
|--|----|
| Inleiding..... | 4 |
| De essentie van de corporatie | 4 |
| Interne beheersing als randvoorwaarde | 4 |
| Governancecode | 5 |
| Kernwaarden vormen het fundament | 5 |
| De kerntaken van de RvC | 6 |
| Het resultaat van ‘goed bestuur’ | 6 |
| RvC als toezichthouder | 6 |
| RvC als klankbord | 7 |
| RvC als werkgever | 7 |
| Geen afzonderlijke commissies | 7 |
| Toegevoegde waarde RvC..... | 8 |
| Organisatie van de RvC | 9 |
| Taakverdeling..... | 9 |
| Vergaderingen..... | 9 |
| Dynamiek in de RvC | 10 |
| Bemensing..... | 10 |
| Verantwoording | 11 |
| Toezichtskader en toetsingskader | 12 |
| De toezichtvisie is een levend document | 13 |
| | |
| Bijlagen: Toezichtskader en toetsingskader | 14 |
| 1. Extern toezichtskader | 14 |
| 2. Intern toezichtskader | 15 |
| 3. Toetsingskader | 16 |
| 3.1 Sturingskader | 16 |
| 3.2 Beheerskader | 16 |
| 3.3 Verantwoordingskader | 17 |

1

Inleiding

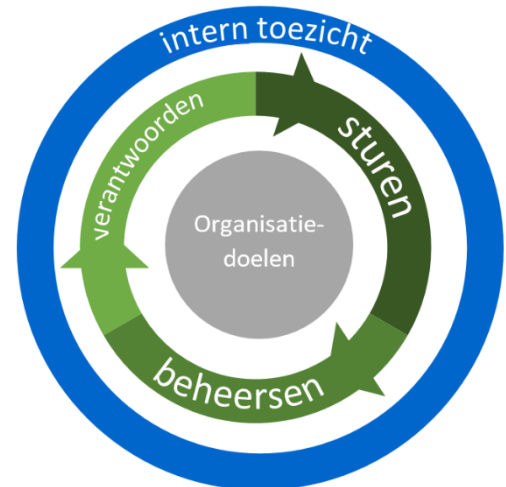
Patrimonium is dé corporatie op Urk die zorgdraagt voor het wonen van de primaire doelgroepen op een naar mens en milieu maatschappelijk verantwoorde wijze.

Dit is de missie van Christelijke Woonstichting Patrimonium (hierna: Patrimonium) welke ook door de Raad van Commissarissen (hierna: RvC) onderschreven wordt. De RvC is zich ervan bewust dat zij onderdeel uitmaken van een maatschappelijke onderneming en vindt een transparant bestuur en een transparante wijze van toezichthouden vanzelfsprekend.

De RvC en de directeur-bestuurder van Patrimonium willen met dit document hun gezamenlijke visie op besturen en toezichthouden vastleggen. Het realiseren van maatschappelijke waarde op lange termijn staat hierbij voorop.

Deze toezichtvisie maakt onderdeel uit van het gehele proces van interne beheersing van Patrimonium en vormt daarmee de verbindende brug tussen bestuur en toezicht.

Als de RvC en de directeur-bestuurder van Patrimonium verwoorden wij in deze toezichtvisie, onze visie op toezicht en de onderlinge wisselwerking in de verschillende rollen. Hiermee geven we tevens invulling aan bepaling 1.1 uit de Governancecode woningcorporaties: 'bestuur en RvC hebben een gezamenlijke visie op besturen en toezicht houden'.



De essentie van de corporatie

De kerntaak van Patrimonium is het zorgen voor kwalitatief goed, betaalbaar en veilig wonen voor huishoudens die daar niet zelfstandig in kunnen voorzien. Dat doen wij door het bieden van goede en betaalbare huisvesting en dienstverlening.

De bedoeling van onze taak is dat we mensen in staat stellen om op een waardige manier onderdeel te blijven uitmaken van de maatschappij. Het werken vanuit deze bedoeling doen wij vanuit onze lokale verankering op Urk. Door een goede samenwerking met lokale belanghouders kunnen we meervoudige en complexe vraagstukken van deze tijd aan.

Interne beheersing als randvoorwaarde

Toezicht, sturing, beheersing en verantwoording liggen in elkaars verlengde en kunnen als randvoorwaarden worden gezien om de hiervoor beschreven essentie invulling te geven. Vanuit governance, een goed bestuur en toezicht, zijn veel kaders vastgelegd in wet- en regelgeving. Het

is aan Patrimonium om binnen deze kaders de goede dingen te doen en de dingen goed te doen, waarmee we terug zijn bij de bedoeling van onze taak.

Governancecode

Patrimonium onderschrijft de principes die in de Governancecode Woningcorporaties zijn vastgelegd.

In de Governancecode staan vijf principes van goed bestuur en toezicht genoemd. Deze principes geven richting aan de manier waarop bestuur en RvC functioneren. De principes en bepalingen van de code werken echter door in de gehele organisatie.

- Principe 1: Bestuur en RvC hanteren waarden en normen die passen bij de maatschappelijke opdracht
- Principe 2: Bestuur en RvC zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af
- Principe 3: Bestuur en RvC zijn geschikt voor hun taak en daarop aanspreekbaar
- Principe 4: Bestuur en RvC gaan in dialoog met belanghebbende partijen
- Principe 5: Bestuur en RvC beheersen de risico's verbonden aan hun activiteiten

Kernwaarden vormen het fundament

De wijze waarop de Patrimonium haar taak vervult is verankerd in onze kernwaarden. Deze worden door Patrimonium gedragen en maken daarmee deel uit van ons DNA. In onderstaande tabel zijn onze kernwaarden weergegeven.

| Kernwaarden | | | | |
|----------------------------|---|-------------------------------------|-------------------------|---|
| Intern | | Klanten en belang- houders | Extern | |
| Lokaal verankerd | Patrimonium wil voor Urk van betekenis zijn door plaatselijk samen te werken | | Klantgericht | Wij stellen de klant centraal |
| Sociaal betrokken | Patrimonium voelt zich verbonden met haar primaire doelgroepen | | Flexibel en efficiënt | Wij stellen ons flexibel op en gaan spaarzaam met arbeid en middelen om |
| Betrouwbaar en transparant | Patrimonium is helder naar haar omgeving, beleid en verantwoording zijn eenduidig | | Heldere doelstellingen | Wij zijn helder in onze uitingen over ons beleid |
| Oplossingsgericht | Patrimonium richt zich op de gewenste situatie | | Financiële continuïteit | Wij vinden het waarborgen van onze financiële continuïteit een belangrijke randvoorwaarde |

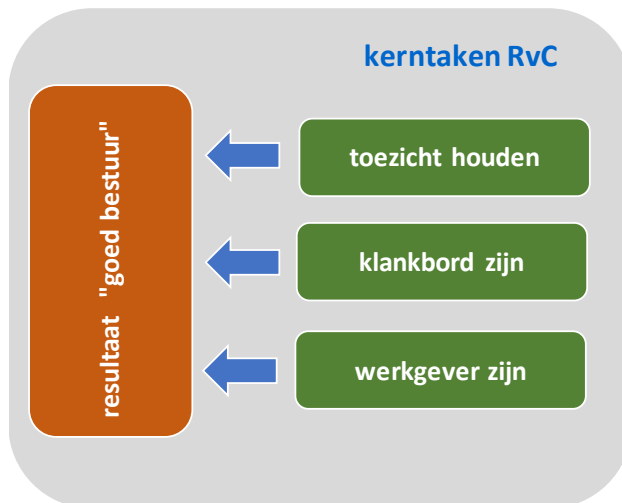
2

De kerntaken van de RvC

Het resultaat van 'goed bestuur'

Hierbij gaat het vooral om de vraag of er binnen de RvC en tussen RvC en bestuurder een helder beeld bestaat over wanneer de corporatie het goed doet, wat de corporatie moet doen om het goed te blijven doen en wat de risico's zijn.

Als hier duidelijkheid over bestaat betekent dat er eenduidigheid over de besturing bestaat, zodat de RvC zich kan focussen op het toezichthouden en bepalen welke informatie daarvoor nodig is. Die duidelijkheid is terug te vinden in documenten als het ondernemingsplan, de vastgoedstrategie en de interne beheersing.



RvC als toezichthouder

De RvC houdt toezicht op het functioneren en presteren van Patrimonium. De eisen die aan de corporatie worden gesteld zijn hoog. De samenleving en de overheid zijn kritische partners als het gaat om de sociaal maatschappelijke prestaties van de corporatie. De RvC heeft tot taak toezicht te houden op het tot stand komen en uitvoeren van het beleid door bestuur en op de algemene gang van zaken bij de corporatie. Het toezicht richt zich vooral op het bewaken van de sociaal maatschappelijke doelstellingen passend binnen de statuten, missie en visie van de corporatie en uitgewerkt in het ondernemingsplan en de vastgoedstrategie.

Bij de vervulling van hun toezichtstaak richten de commissarissen zich tevens naar het belang van de betrokken belanghebbenden, in eerste instantie de huidige en toekomstige huurders. De RvC controleert de organisatie en bestuurder zowel vooraf als achteraf op het gevoerde beleid en de gemaakte keuzes. Hierbij wordt zowel kwantitatief als kwalitatief getoetst. Dit betekent dat niet alleen gekeken wordt naar begroting, jaarrekening, kwartaalrapportages e.d., maar dat ook gesproken wordt met medewerkers, huurdervereniging De Bult, andere belanghouders en netwerkorganisaties. Op deze manier ontstaat een gewogen beeld.

RvC als klankbord

De RvC fungeert voor de directeur-bestuurder als klankbord, waarbij de RvC gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt. Dit komt onder andere tot uiting in de betrokkenheid bij strategieontwikkeling, maar bijvoorbeeld ook door het voorleggen en bespreken van beleidsvraagstukken. Deels gaat het om advieskracht, vanuit het netwerk, de bestuurlijke ervaring en inhoudelijke expertise van de commissarissen. De leden van RvC voelen zich verbonden met Patrimonium en kunnen volstrekt vertrouwelijk meedenken met de directeur-bestuurder.

RvC als werkgever

Naast de rol als toezichthouder en klankbord die hiervoor reeds zijn beschreven, treedt de RvC op als werkgever van de bestuurder. De voorzitter en een afgevaardigd RvC-lid voert hiervoor namens de voltallige RvC het jaarlijks functioneringsgesprek, hetgeen wordt vastgelegd in een verslag. Het vastgestelde remuneratiekader geldt als basis voor de werkgeversrol.

Geen afzonderlijke commissies

Gezien de omvang van de corporatie en de betrokkenheid van de RvC bij de corporatie is er gekozen om geen afzonderlijke commissies binnen de RvC in te stellen voor een selectie- en remuneratiecommissie en een auditcommissie. De RvC is van mening dat alle leden in deze taken moeten worden betrokken waarbij de uitvoering kan plaatsvinden door enkele leden.

3

Toegevoegde waarde RvC

De RvC van Patrimonium vindt het niet alleen van belang om invulling te geven aan de rollen van de Raad, maar wil ook stil staan bij de meerwaarde van de RvC voor Patrimonium. Mede gelet op het veranderende speelveld voor corporaties en de maatschappelijke ontwikkelingen.

De RvC van Patrimonium ziet, in relatie tot de bestuurder en de corporatie de volgende onderwerpen als meerwaarde:

| Meerwaarde | Toelichting |
|--|--|
| Het bieden van nieuwe perspectieven | Vanuit verschillende achtergronden is de raad in staat om vanuit andere perspectieven vraagstukken te bezien en hierover vragen te stellen of opmerkingen te plaatsen. |
| Dekking en borging bestuur en beleid | Er voor waken dat de bijdrage aan doelstellingen ten behoeve van huurders voldoende zijn geborgd bij het bestuur en in het beleid van Patrimonium. |
| Aanjaagfunctie lerend vermogen | De RvC stimuleert het lerend vermogen binnen de organisatie. |
| Buiten naar binnen brengen | Als relatieve buitenstaander brengt de raad externe ontwikkelingen, maar ook kennis en 'lessen' uit andere sectoren in. |
| Bijdrage legitimatie van huurders en belanghouders | De RvC staat in verbinding met huurders en stakeholders, zoekt hen actief op en brengt de input en vraagstukken van hen in. |
| Bijdrage leveren aan de sociale en maatschappelijke doelstellingen | De raad houdt een scherp oog op de kerntaken van Patrimonium en draagt actief bij aan het realiseren van deze doelstelling. |

4

Organisatie van de RvC

Voortbordurend op de beschreven kerntaken van de RvC in hoofdstuk 2 en de gedefinieerde meerwaarde in hoofdstuk 3, kijken we nu naar de organisatie van het intern toezicht. Hierbij onderscheiden we de taakverdeling binnen de RvC, de kwaliteit van de vergadering inclusief de voorbereiding, de dynamiek (onderlinge verhoudingen) in de RvC en de bemensing in de raad.



Taakverdeling

Het functioneren van de RvC hangt mede af van de taakverdeling onder leden met betrekking tot selectie en remuneratie alsmede contact met de accountant, alsmede de invulling van het voorzitterschap en de contacten met de huurdervereniging. Hierbij kan ook genoemd worden de verdeling van de aandachtsgebieden over de afzonderlijke leden.

In principe gaat de RvC uit van gedeelde verantwoordelijkheid en daarom zijn bij alle besluiten altijd alle leden betrokken. Gezien de omvang van Patrimonium en de betrokkenheid van de RvC bij de corporatie zijn er geen afzonderlijke commissies ingesteld voor een selectie- en remuneratiecommissie en een auditcommissie.

Het gesprek met de controlerend accountant vindt plaats met de gehele RvC. De gesprekken in het kader van werving en selectie van nieuwe leden vindt plaats met een afvaardiging. Dit geldt ook voor het jaarlijks functioneringsgesprek met de bestuurder.

Vergaderingen

De RvC-vergaderingen zijn de belangrijkste momenten voor de RvC. Hier wordt informatie gedeeld, beleid uitgediept en verantwoording door de bestuurder afgelegd. Op basis van het

delen van beelden en opvattingen komt de RvC tot een gemeenschappelijk oordeel en zo nodig besluit.

De RvC werkt met een jaarplanning voor de agenda. Indien nodig kan er zonder de bestuurder vooroverleg plaatsvinden en tenminste een keer per jaar wordt gesproken met de accountant. Ruim een week voor de RvC-vergadering ontvangen de leden de agendastukken. De agendastukken worden vanuit de organisatie altijd tijdig adequaat voorbereid.

De agenda voor de RvC vergaderingen wordt vooraf afgestemd met de voorzitter, waarbij door RvC aangedragen onderwerpen kunnen worden toegevoegd. Er bestaat de mogelijkheid indien gewenst voorafgaand aan de vergadering met elkaar zonder de bestuurder te spreken. Daarnaast wordt er jaarlijks een specifieke themabijeenkomst voor de leden van de RvC georganiseerd.

De RvC baseert zich in zijn taak op informatie die is verstrekt door de bestuurder, de controlerend accountant en externe toezichthouders. Ook neemt de RvC kennis van informatie van de visitatiecommissie en benchmarkgegevens. Tenslotte wordt er informatie zelf door de leden van de RvC verkregen van de organisatie zelf, van belanghouders, de markt en publicaties van o.a. Aedes en VTW.

Dynamiek in de RvC

De effectiviteit van de RvC hangt mede af van de wijze van omgaan met elkaar en de bijbehorende houding. Zaken die hierbij aan de orde komen hebben betrekking op de openheid tijdens vergaderingen, het zich veilig voelen om eigen opvattingen te delen en dilemma's met elkaar te bespreken. Openheid wordt bevorderd door elkaar met respect te behandelen en elkaars integriteit te vertrouwen.

Voor de juiste checks and balances, ofwel controle en evenwicht, is het van belang dat zakelijke discussies scherp gevoerd kunnen worden zonder dat de relatie tussen bestuurder en RvC-leden wordt beschadigd.

Het besluitvormingsproces is ook van belang in dit kader. Goede oordeels- en besluitvorming kenmerkt zich door inzicht te krijgen in alle relevante informatie, uitwisseling van beeldvorming om te komen tot een goede afweging en besluit. De diversiteit binnen de RvC kan hierbij goed van pas komen.

Bemensing

Bij de samenstelling van de RvC wordt gestreefd naar kwaliteit, deskundigheid en diversiteit. Dit komt tot uitdrukking in de kennis- en ervaringsgebieden, verschillende achtergronden en invalshoeken van de leden. De RvC kent hiervoor profielschetsen die periodiek worden geëvalueerd en zo nodig worden bijgesteld. Deze profielschets is openbaar en staat op de website van Patrimonium.

Voor een goed toezicht is het van belang dat de kennis en ervaringsgebieden van de RvC-leden goed aansluiten bij de omstandigheden van Patrimonium, alsmede de eisen die vanuit wet- en regelgeving terzake worden gesteld. Jaarlijks vindt er een zelfevaluatie plaats waar dit aan de orde komt. Conform de Governancecode Woningcorporaties vindt de zelfevaluatie eens in de twee jaar plaats onder begeleiding van een externe adviseur. De zelfevaluatie kan leiden tot het volgen van cursussen of trainingen in het kader van de permanente educatie. Daarnaast kunnen verbeterpunten worden gedefinieerd door de RvC die vervolgens gemonitord worden.

Door aanwezig te zijn bij officiële gebeurtenissen (eerste paal, oplevering e.d.) en kennis te nemen van de situatie op de lokale woningmarkt wordt ook informatie opgedaan die kan bijdragen aan de toezichthoudende functie van de RvC.

De leden van de RvC zijn lid van de VTW en zijn gehouden aan de richtlijnen op het gebied van honorarium en permanente educatie. De RvC vindt het van belang zich regelmatig te scholen teneinde de ontwikkelingen binnen en buiten de sector te volgen. Binnen de RvC vindt afstemming plaats wie naar welke bijeenkomsten en trainingen gaat. De leden zijn zelf verantwoordelijk voor de registratie van de eigen PE-punten op de VTW-website.

Verantwoording

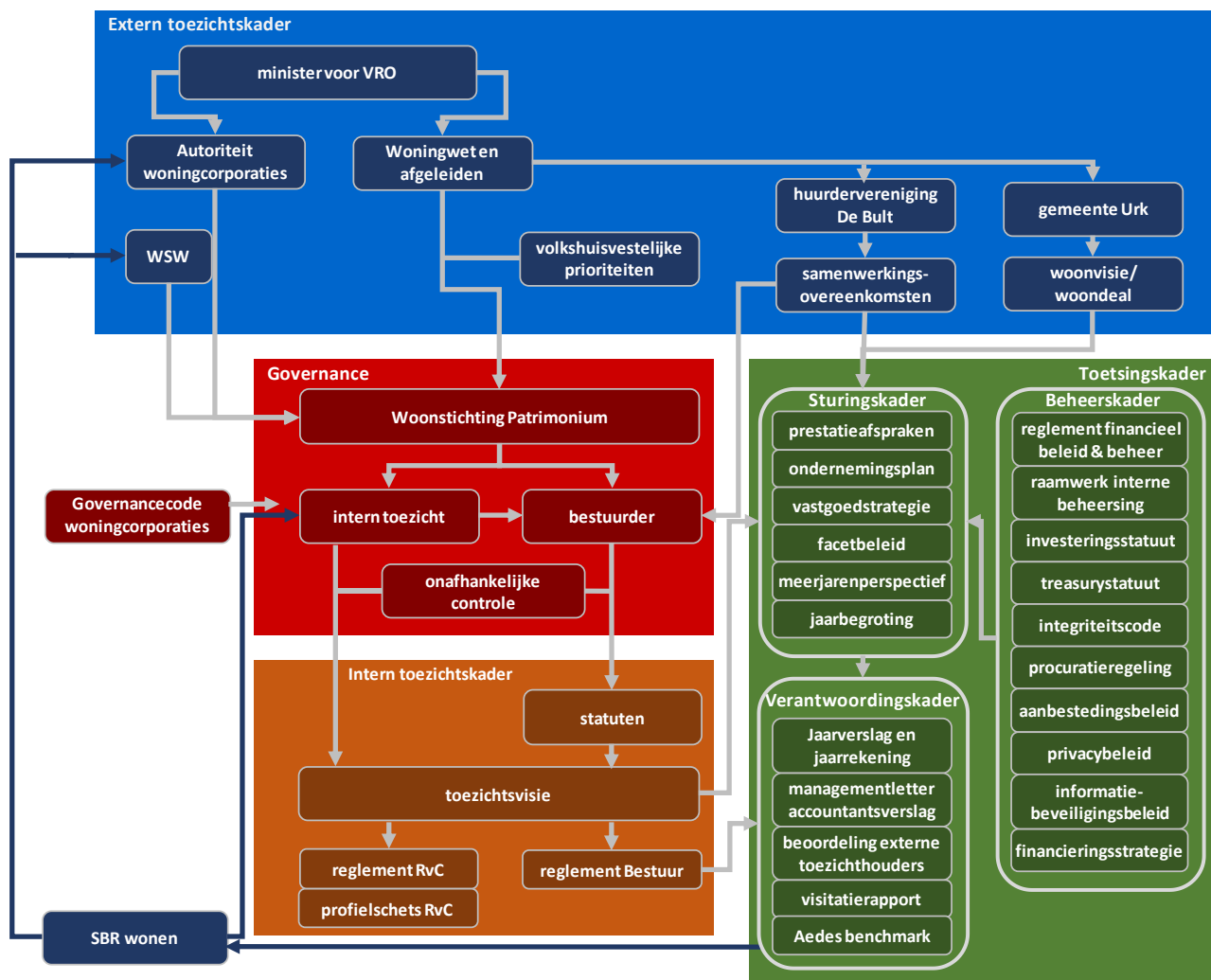
De RvC legt verantwoording af door middel van het verslag van de RvC in het jaarverslag van Patrimonium. Hierin wordt een toelichting gegeven op de werkwijze en het functioneren van de RvC. Tevens wordt inzicht gegeven in de werkzaamheden in het afgelopen jaar, de besproken onderwerpen, de samenstelling en eventuele wijzigingen hierin en de relevante functies en nevenfuncties van de leden. Voorts komen de onafhankelijkheid, relatie met de accountant, bezoldiging en zelfevaluatie aan de orde in de verantwoording.

5

Toezichtskader en toetsingskader

Het toezichtskader is deels extern bepaald vanuit wet- en regelgeving en de daaruit afgeleide voorschriften en beleidsregels. Een deel is echter ook intern uitgewerkt in eigen documenten. Het samenstellen en onderhouden van het toetsingskader gebeurt in dialoog tussen bestuurder en RvC. De documenten van het interne toetsingskader staan op de website van Patrimonium gepubliceerd.

Ons toezichtskader hebben we nader ingedeeld in het sturingskader, beheerskader en verantwoordingskader. In de bijlagen worden de toezichtskaders en de toetsingskader nader uiteengezet met de duiding van de betreffende documenten.



6

De toezichtvisie is een levend document

Deze toezichtvisie is opgesteld met de huidige kennis en ideeën op het gebied van ‘good governance’. Interne en/of externe veranderingen en opgedane inzichten zijn van invloed op de toezichtvisie. Deze toezichtvisie is dan ook een levend document en wordt regelmatig herijkt. De zelfevaluatie van de RvC, die ieder jaar plaatsvindt, waarvan eens per twee jaar onder externe begeleiding, is hiervoor een natuurlijk moment.

Bijlagen: Toezichtskader en toetsingskader

1. Extern toezichtskader

| Extern toezichtskader | |
|---|--|
| Kader | Toelichting |
| Woningwet | Binnen de Woningwet wordt aangegeven op welke terreinen corporaties werkzaam mogen zijn, waar zij goedkeuring voor dienen te vragen, wat de rol van de RvC is en op welke wijze verantwoording dient plaats te vinden. |
| Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting (BTIV) | Het BTIV is een nadere uitwerking van de Woningwet. |
| Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting (RTIV) | Deze ministeriële regeling is een verdere uitwerking van de Woningwet en het BTIV |
| Governancecode woningcorporaties | De code geeft bestuurders en toezichthouders van woningcorporaties richtlijnen voor goed bestuur en toezicht. Het lidmaatschap van Aedes is gekoppeld aan de Governancecode. |
| Beleidsregels Autoriteit woningcorporaties | De Aw valt onder de politieke verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en is ondergebracht bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De beleidsregels beschrijven hoe de Aw omgaat met de beoordelings- en beleidsruimte die de wet op onderdelen geeft. |
| Gezamenlijk beoordelingskader Aw/WSW | Doel van het gezamenlijk beoordelingskader is om een gezamenlijk proces in te richten voor het verzamelen van feiten en het bepalen van een éénduidige gemeenschappelijke beoordeling van de corporatie. Dit borgt het zo éénduidig en consistent mogelijk acteren richting corporaties. |
| Wet normering topinkomens (WNT) | Deze wet maximeert de bezoldiging van bestuurder en commissarissen. |
| Wet overleg huurders-verhuurders | De rechten en plichten van huurdersorganisaties en bewonerscommissies zijn vastgelegd in de Wet op het Overleg Huurders Verhuurders. Dit betreft de rechten en bevoegdheden op het gebied van informatie- advies- en instemmingsrecht. |
| Verslaggevingsregels (Richtlijnen, handboek marktwaardering, BW2 titel 9) | De Richtlijnen voor de jaarverslaggeving kennen met RJ645 specifieke verslaggevingsregels voor corporaties. Daarnaast geeft het ministerie van BZK jaarlijks het te hanteren handboek marktwaardering uit voor de waardebeoordeling van de vastgoedportefeuilles. Burgerlijk Wetboek 2 titel 9 bevat de algemene wetgeving voor de jaarrekening. |
| CAO Woondiensten | Medewerkers van woningcorporaties hebben voor hun arbeidsvoorwaarden te maken met de CAO Woondiensten. |
| Algemene wetgeving t.a.v. huurrecht, bouwrecht, ruimtelijke ordening. | Net als andere rechtspersonen heeft een corporatie zich te houden aan Algemene wetgeving (ruimtelijke ordening, bouwrecht, huurrecht, arbeidsrecht etc.). Deze regels worden als bekend verondersteld en vormen ook voor Patrimonium het algemene juridische kader waarbinnen de corporatie handelt. |

2. Intern toezichtskader

| Intern toezichtskader | |
|-----------------------------------|--|
| Kader | Toelichting |
| Statuten | De statuten zijn als het ware de grondwet van Patrimonium. Hierin staat onder andere beschreven welke bevoegdheden de RvC en bestuurder hebben. |
| Reglement Raad van Commissarissen | Dit reglement geeft nadere voorschriften die de RvC bij de uitoefening van haar taak in ogenschouw neemt. Het is een uitwerking van en aanvulling op wat in de statuten is geregeld. |
| Profiel schetsen RvC | In de profiel schets is vastgelegd hoe de RvC is samengesteld en welke competenties nodig zijn om de taken uit te kunnen voeren. |
| Reglement Bestuur | Dit reglement is een nadere uitwerking van wat in de statuten staat. Het gaat in op taken, bevoegd- en verantwoordelijkheden van de bestuurder in relatie tot de RvC. |
| Toezietsvisie | Hierin is de visie op toezicht van de RvC verwoord. |
| Remuneratiekader | Het remuneratiekader bevat de uitwerking van het beloningsbeleid voor het bestuur en RvC. |
| Schema van aftreden | Op basis van datum benoeming is een schema van herbenoeming en aftreden opgesteld. |

3. Toetsingskader

3.1 Sturingskader

| Toetsingskader: sturing | |
|--|---|
| Kader | Toelichting |
| Ondernemingsplan | In het ondernemingsplan zijn de visie en missie van de corporatie opgenomen. Deze worden vertaald in strategische doelen voor de komende periode van 5 jaar. |
| Vastgoedstrategie | De kern van de vastgoedsturing is de vastgoedstrategie. Hierin wordt beschreven hoe wij als corporatie tot de gewenste vastgoedportefeuille komen. De vastgoedstrategie bestrijkt een langere periode. |
| Facetbeleid (onderhoudsbeleid, huurbeleid, duurzaamheidsbeleid e.d.) | Facetbeleid is beleid dat betrekking heeft op één onderdeel van het corporatiebeleid. Veel facetbeleid is een uitwerking van vastgoedsturing. Hierbinnen wordt geborgd dat al het facetbeleid op elkaar aansluit en niet met elkaar conflicteert. |
| Prestatieafspraken met de gemeente en huurders | Vanuit wet- en regelgeving is het verplicht om samen met de huurdersorganisatie prestatieafspraken met de gemeente te maken. Jaarlijks worden deze geëvalueerd en bijgesteld. |
| Meerjarenperspectief | Het meerjarenperspectief is een financiële vertaling van de lange termijndoelstellingen. |
| Jaarbegroting | De jaarbegroting is de meer in detail opgestelde begroting voor het eerste jaar. Naast de financiële vertaling bevat dit ook het jaarplan met kwalitatieve doelen voor het eerstkomende jaar. |

3.2 Beheerskader

| Toetsingskader: beheersing | |
|--|---|
| Kader | Toelichting |
| Reglement financieel beleid en beheer | In het reglement zijn de uitgangspunten van het financieel beleid en beheer, de organisatie en de jaarlijkse monitoring en de betrokkenheid van het intern toezicht op het beheer vastgelegd. |
| Raamwerk interne beheersing | Dit is een set van samenhangende maatregelen die waarborgen dat de interne beheersing van de corporatie op orde is. |
| Treasurystatuut | Dit statuut regelt de werkwijze rondom het aantrekken van financiering en het afdekken van bijbehorende risico's. Het betreft een nadere uitwerking van het Reglement financieel beleid en beheer. |
| Investeringsstatuut en investeringsmemorandi per project | In dit statuut worden beleid, strategie en randvoorwaarden vastgelegd waarbinnen (vastgoed)investeringen plaats kunnen vinden. De investeringsmemorandi zijn bedoeld voor de interne besluitvorming op projectniveau. |
| Integriteitscode (incl. klokkenluidersregeling) | Hierin staat hoe we omgaan met elkaar en hoe we omgaan met relaties, alsmede waar je terecht kan als je (vermoedens van) misstanden in dit kader wilt melden. |
| Procuratieregeling | Dit reglement geeft weer welke functionarissen bevoegdheden hebben om verplichtingen richting derden aan te gaan. |
| Aanbestedingsbeleid | In dit beleid is geregeld op welke wijze aanbestedingen van planmatig onderhoud en projecten (nieuwbouw, renovatie, verbetering) plaatsvinden. |

| Toetsingskader: beheersing | |
|------------------------------|--|
| Kader | Toelichting |
| Privacybeleid | Het doel van dit privacybeleid is om de kwaliteit van de gegevensverwerking te optimaliseren, waarbij we zoeken naar een goede balans tussen privacy, functionaliteit en veiligheid. Het uitgangspunt is dat de privacy van de betrokkenen wordt gerespecteerd. De gegevensverwerking moet voldoen aan relevante wet- en regelgeving. |
| Informatiebeveiligingsbeleid | Het doel van het Informatiebeveiligingsbeleid is het borgen van betrouwbare dienstverlening en een aantoonbaar niveau van informatiebeveiliging dat voldoet aan de relevante wetgeving, algemeen wordt geaccepteerd door haar (keten-)partners en er mede voor zorgt dat de kritische bedrijfsprocessen bij een calamiteit en incident voortgezet kunnen worden. |
| Financieringsstrategie | De financieringsstrategie is ondersteunend bij het invullen van financieringsvraagstukken alsmede het renterisicomanagement en richt zich op de invulling van de structurele financieringsbehoefte. Het dient te passen binnen de kaders van het treasury statuut en het reglement financieel beleid en beheer. |

3.3 Verantwoordingskader

| Toetsingskader: verantwoording | |
|--|--|
| Kader | Toelichting |
| Jaarverslaggeving incl. jaarrekening | Het jaarverslag incl. de jaarrekening is de wettelijke verantwoording aan het maatschappelijk verkeer. Het bevat een beschrijvend bestuursverslag, verslag Raad van Commissarissen en een volkshuisvestelijk verslag. De jaarrekening betreft de financiële weergave van de processen en activiteiten van de corporatie en bevat een controleverklaring van een onafhankelijk controlerende accountant. Het geheel wordt gedeponereerd bij de KvK. |
| Managementletter en accountantsverslag van de externe accountant | De controlerend accountant doet verslag van haar controlebevindingen. In de managementletter staan de opmerkingen en aanbevelingen die betrekking hebben op de administratieve organisatie en interne beheersing. Het accountantsverslag is het middel waarmee de accountant verantwoording aflegt over het resultaat van de uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen in het kader van de controle van de jaarrekening. |
| Beoordelingen externe toezichthouders, governance-inspectie | De Autoriteit woningcorporaties voert periodiek vanuit haar toezichthoudende taak een governance-inspectie uit bij de corporatie. Over de uitkomsten worden door de Aw schriftelijk vastgelegd en openbaar gemaakt. |
| Visitatierapport | Vanuit de regelgeving moeten corporaties zich eens in de vier jaar door een onafhankelijk en geaccrediteerd bureau laten visiteren. Visitatierapporten worden openbaar gemaakt door de stichting visitatie woningcorporaties op haar website. |
| Aedes benchmark | Deze benchmark biedt corporaties inzicht in hun prestaties en maakt deze onderling vergelijkbaar. Het draagt bij aan een efficiëntere sector. De benchmark zorgt tevens voor transparantie van de sector. |